KONFERENCJA

PROBLEMY STRUKTURALNE POLSKIEGO ROLNICTWA

24 września 2019 r.

Towarzystwo Ekonomistów Polskich

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU WSI POLSKIEJ

Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych

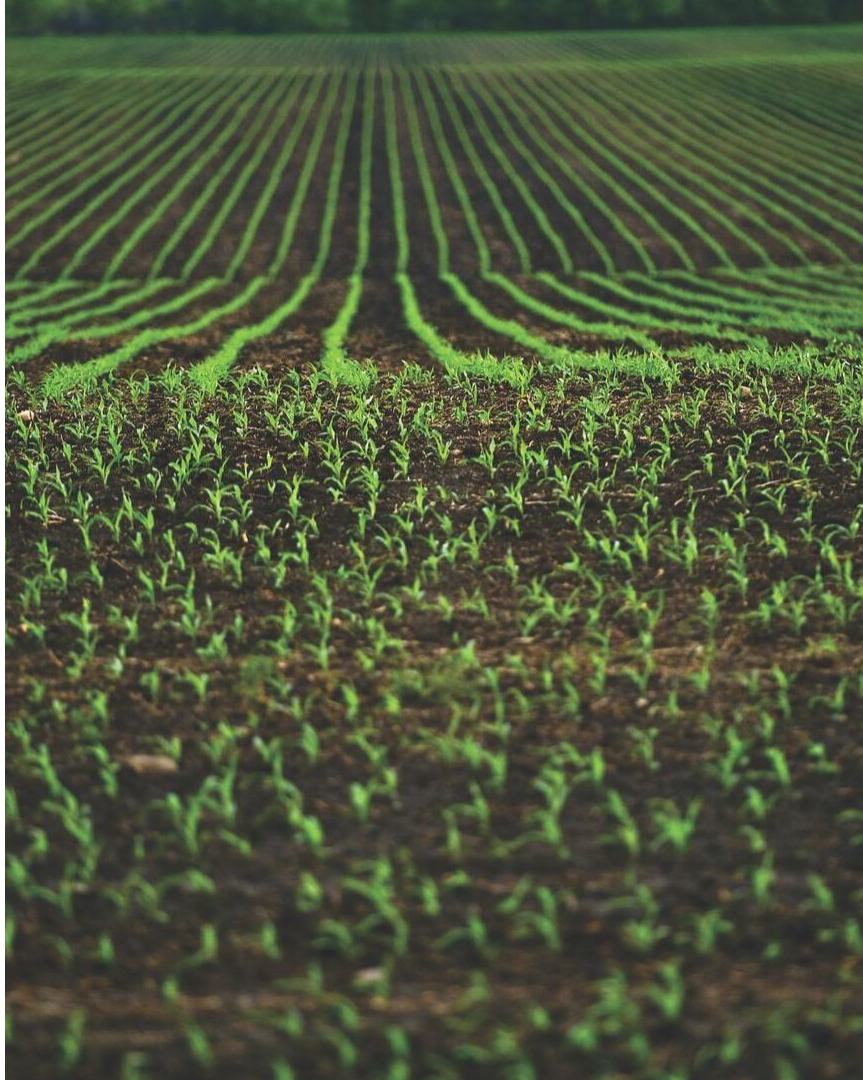

PROBLEMY STRUKTURALNE
POLSKIEGO ROLNICTWA

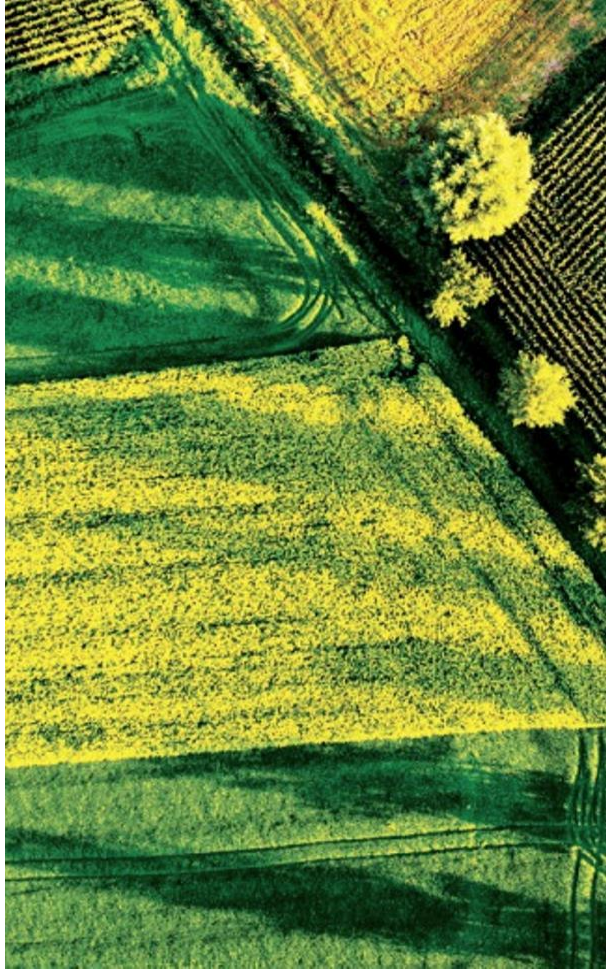

Uwarunkowania rozwoju rozdrobnionego rolnictwa województwa małopolskiego

– koszty likwidacji gospodarstw

dr hab. inż. **Tomasz Wojewodzic**, prof. UR

dr inż. **Wojciech Sroka**

prof. dr hab. **Wiesław Musiał**

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Najważniejsze trendy w rolnictwie województwa małopolskiego

- **Bardzo wolny wzrost powierzchni gospodarstw** (w latach 2002-2016 średnia powierzchnia gospodarstwa wzrosła z 3,3 ha do 4,0 ha)
- **Bardzo wolny wzrost siły ekonomicznej gospodarstw** (40% to podmioty o wielkości poniżej 2 tys. euro SO)
- **W latach 1996-2016 powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się aż o 38%** (duża część tych gruntów jest „poza oficjalnymi” statystykami)

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU WSI POLSKIEJ
Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych

Najważniejsze trendy w rolnictwie województwa małopolskiego

- **Drastyczny spadek pogłowia i obsady zwierząt** (tylko ciągu ostatnich 6 lat obsada zmniejszyła się z prawie 57 do zaledwie 46 SD/100 ha UR)
- **Zmniejszanie liczby zwierząt trawożernych, któremu towarzyszy wzrost powierzchni trwałych użytków zielonych**
- **Bardzo duży udział w strukturze upraw stanowią odłogi i nieużytki** (wysoce niedoszacowane w statystykach publicznych – szacuje się, że w niektórych gminach ich odsetek przekracza 30% UR)

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU WSI POLSKIEJ
Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych

Małopolska jest w dalszym ciągu regionem o dominacji małych i często nieefektywnych gospodarstw rolnych, które coraz częściej przestają pełnić nawet funkcje społeczne i środowiskowe

Co hamuje przemiany struktur agrarnych?

Dlaczego nieużytkowana ziemia nie jest transferowana do innych gospodarstw?

Jak wspomóc przemiany strukturalne w regionach rozdrobnionych agrarnie?

Koszty likwidacji gospodarstwa rolnego

… suma utraconych przez rodzinę rolniczą korzyści ekonomicznych i poniesionych wydatków na likwidację produkcji oraz realokację posiadanych zasobów ziemi i kapitału do innego podmiotu rolniczego lub działalności nierolniczej.

[Wojewodzic 2018]

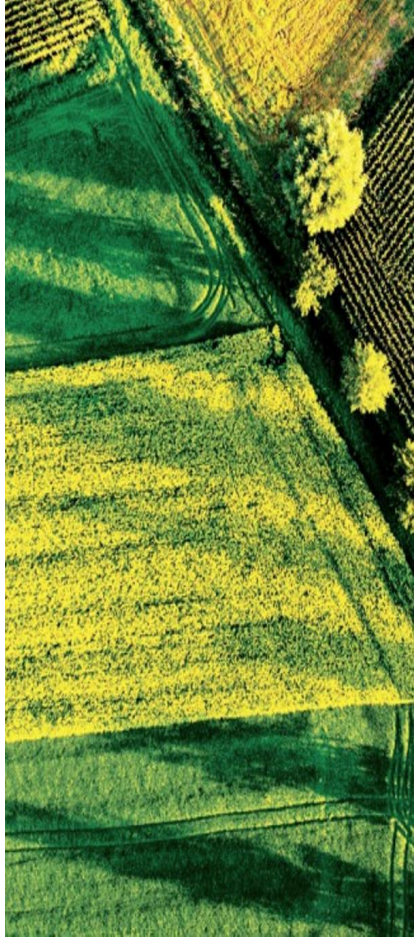

Koszty likwidacji gospodarstwa rolnego

– szacunkowa wartość utraconych w wyniku likwidacji gospodarstwa korzyści ekonomicznych (rent)

– koszty zaniechania produkcji

– koszty przygotowania transferu ziemi i kapitału do innego podmiotu lub działalności nierolniczej

– koszty transferu, w tym koszt poszukiwania nabywcy

– pozostałe koszty

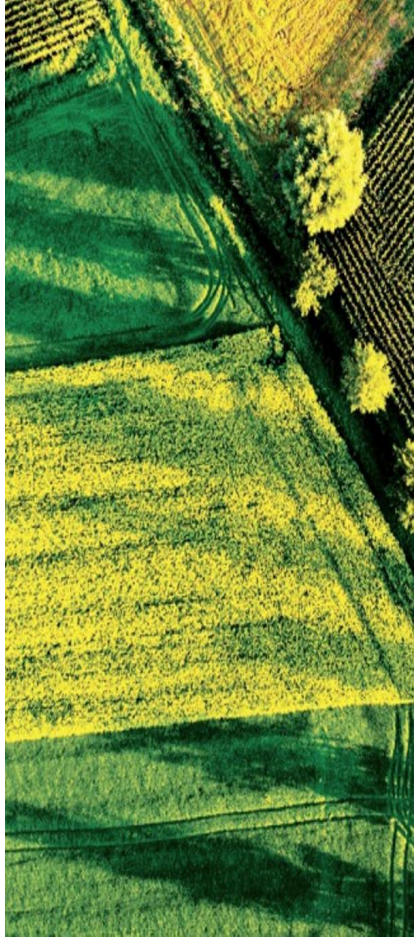

Podsumowanie

Sterowanie procesami likwidacji gospodarstw rolnych, w tym tzw. gospodarstw drobnych, przy pomocy narzędzi polityki rolnej wymagają postawienia pytań o:

-wysokość kosztów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych ich likwidacji?

- efektywność stosowanych narzędzi?

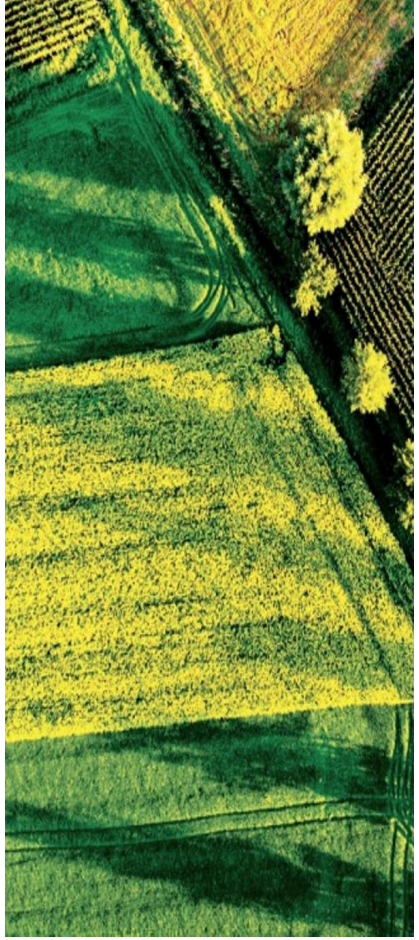

Uwaga:

prywatne koszty pełnej likwidacji drobnych gospodarstw rolnych są bardzo często relatywnie wysokie w stosunku do wartości uwalnianej w wyniku likwidacji ziemi.

PROBLEMY STRUKTURALNE POLSKIEGO ROLNICTWA

Kontakt

Tomasz Wojewodzic
Tel: +48 12 662 43 58
E-mail: tomasz.wojewodzic@urk.edu.pl

Wojciech Sroka
Tel: +48 12 662 44 66
E-mail: wojciech.sroka@urk.edu.pl

Wiesław Musiał
Tel: +48 12 662 43 54
E-mail: wieslaw.musial@urk.edu.pl

Dziękuję za uwagę